

A baloldali reneszánsz esélyei

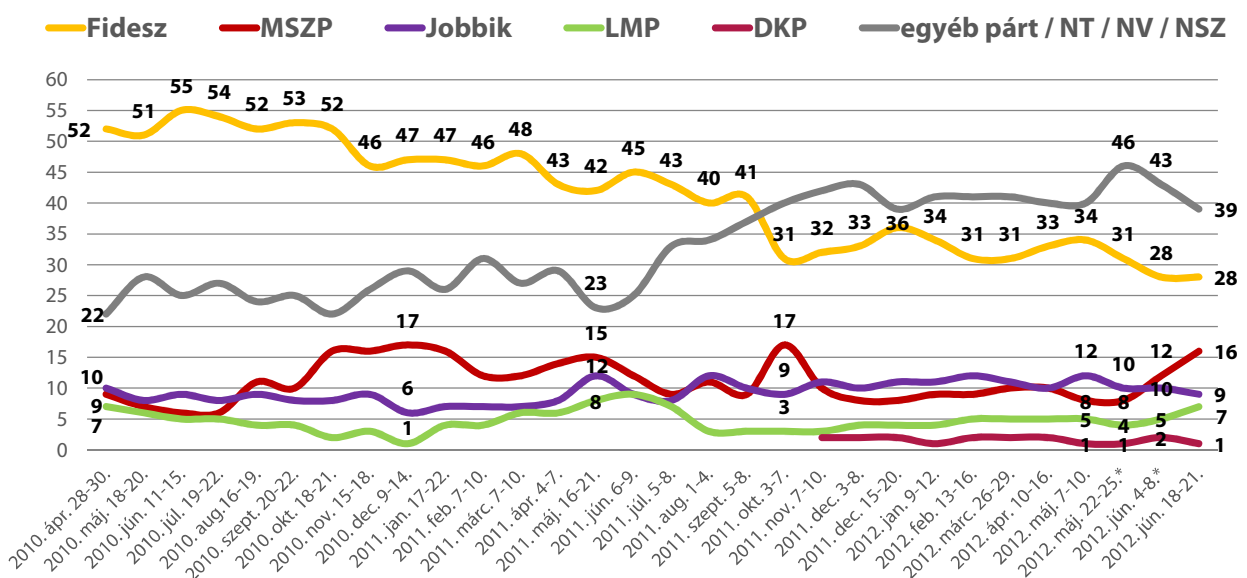
a Nézőpont Intézet legfrissebb közvélemény-kutatása a Heti Válasz részére

Fotó: mti

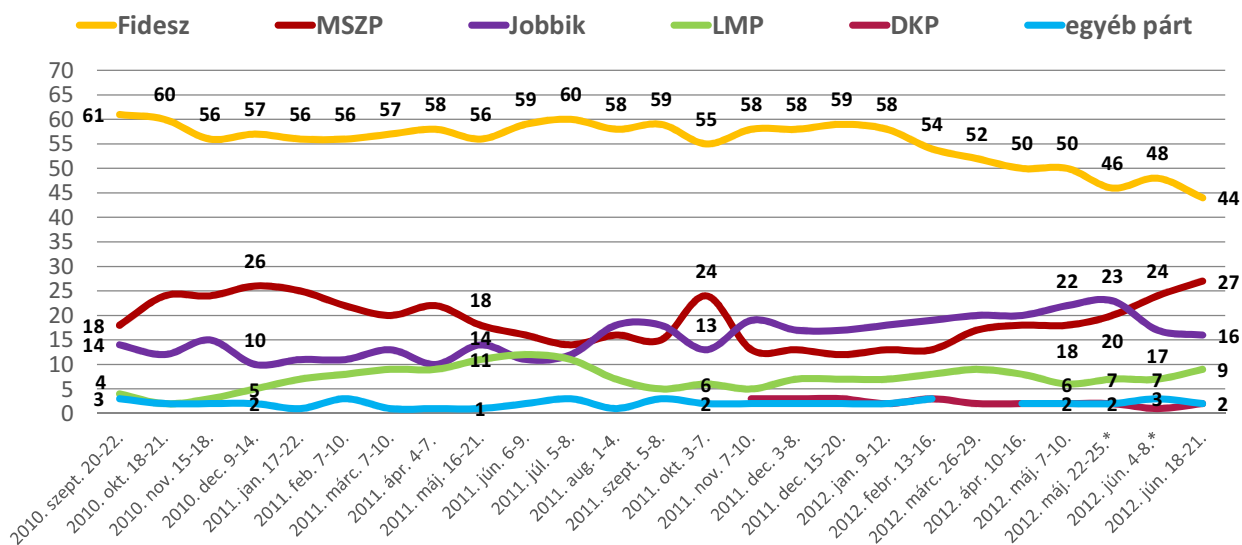
Készült: 2012. június 18-21. között, 1000 fő telefonos megkérdezésével, nemre és korra régióként, településtípusra és iskolai végzettségre országosan reprezentatív mintán

Tovább növekedett az MSZP-vel nyíltan szimpatizálók száma a Nézőpont Intézet legfrissebb felmérése szerint, 12 százalékról 16 százalékra. Legutoljára a tavaly őszi pártszakadás idején volt ilyen erős a párt. Noha a kutatóknak a meglepő eredmények kapcsán sosem szabad elfelejteni, minden kutatásba csúszhat hiba, tavaly és most is kínálkozik ésszerű magyarázat az adatokra. Akkor a magyar baloldal sorsfordító pillanatokát élte, amely mozgósította, s állásfoglalásra készítette nyílt, rejtőzködő és potenciális támogatóikat is. Most koranyáron inkább az „MSZP a Fidesz egyetlen lehetséges kihívója” üzenetek sűrűsödése kedvezhetett a pártnak. Mindeközben a Fidesz elérte a ciklusban a legalacsonyabb szimpátiaindexét: tízből kevesebb, mint három polgár (28 százalék) szimpatizál nyíltan a kormánypárttal.

1. ábra: Pártszimpátia az összes megkérdezett körében
 (trend; * a Magyar Nemzet részére készített kutatás)

Szimpátia és választás: Az olló zárulása azonban csak látszólagos, sem a pártok, sem a politikusok szimpátiaindexéből nem szabad automatikusan következtetni a választói magatartásra – ezt a Fidesz 1994-ben, Dávid Ibolya 2010-ben tapasztalhatta meg. A választói magatartásnak sokféle összetevője van ugyanis: a részvételi szándék, a választók értékrendje, a politikai alternatívák korlátozott száma, a korábbi választói döntéshez való viszony és természetesen egy-egy politikus iránti rokonszenv mértéke vagy az olyan elvont kategóriák, mint amilyen a kormányképesség. A fentiek alapján elmondható, hogy a részvételüket biztosra ígérő, aktív választók körében 44 százalékkal a Fidesz továbbra is jelentősen vezet (egy évvel ezelőtt még 59 százalékon állt ebben a körben), az MSZP 27, a Jobbik 16 százalékat szerezne. Figyelmet érdemel, hogy a Nézőpont Intézet 2010 áprilisa óta nem mért ilyen alacsony részvételi hajlandóságot: csupán a megkérdezettek 49 százaléka ígérte, hogy szavazna (2010-ben 65 százalék járult urnákhoz).

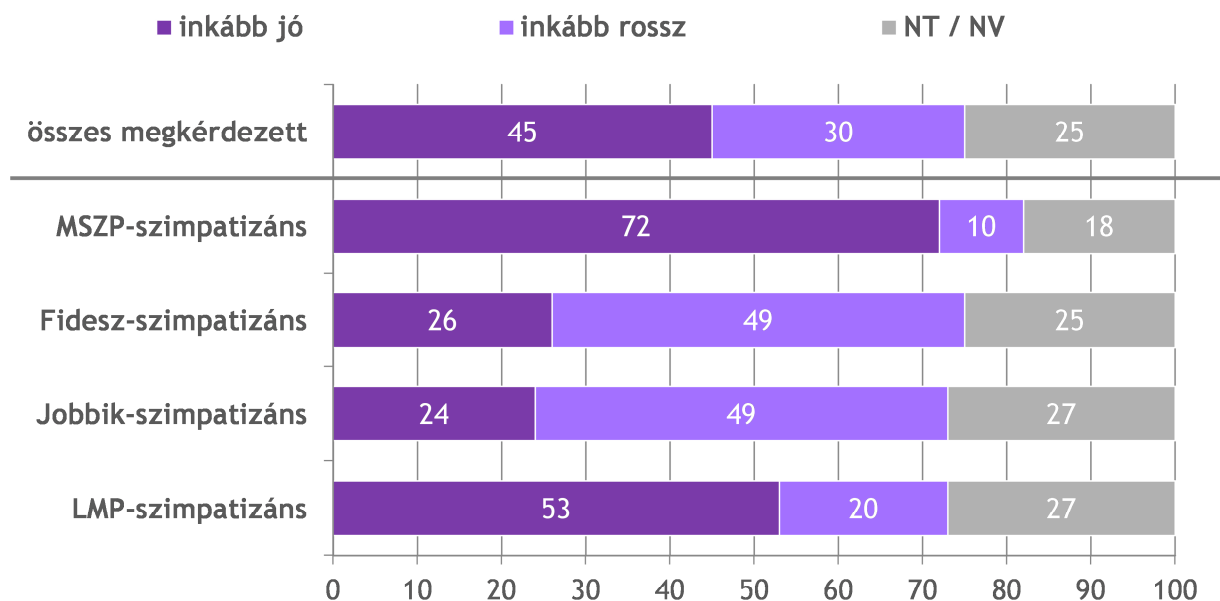

2. ábra: Aktív szavazók potenciális pártpreferenciája
 (trend; * a Magyar Nemzet részére készített kutatás)

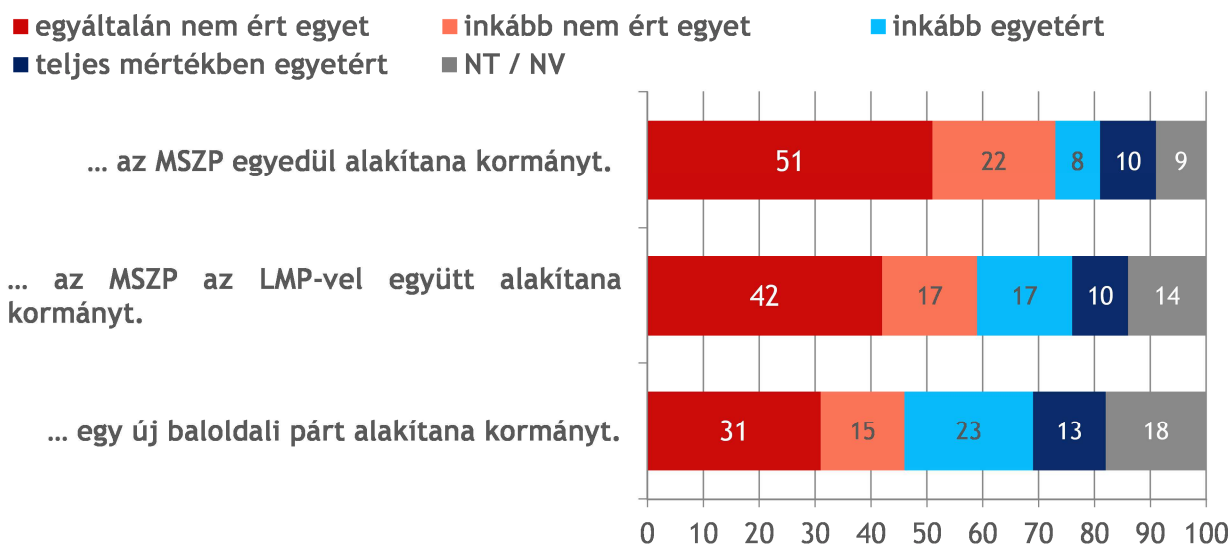
MSZP - Jobbik helycsere: Izgalmasan alakul az MSZP-Jobbik verseny, amelyben ezúttal a szocialisták állnak győzelemre (az aktív szavazók körében 2011 augusztusa és 2012 májusa között a Jobbik orrhosszal vezetett). Gyanítható, hogy a legnagyobb ellenzéki párt címről a nagyon elégedetlen, korábban MSZP-, később Jobbik-, gyűjtőnéven proteszt szavazók döntenek. Ha ez így van, súlyos stratégiai hiba a Jobbik részéről a kongresszusuk óta tapasztalható visszafogottság, a kormányképesség remélt erősítése érdekében. Látványos és hangos tiltakozás nélkül nem lehet sikeres egy proteszt párt.

Horn Gyula szelleme: Nyolcvanadik születésnapja kapcsán ismét a figyelem középpontjába került Horn Gyula. Tavaly októberi és idén júniusi mérésünk is ugyanazt a képet mutatja: az összes megkérdezett 45 százaléka szerint „inkább jó”, 30 százaléka szerint „inkább rossz” miniszterelnök volt az exkormányfő. Különösen a 60 év felettek (54 százalék) és az MSZP-szimpatizánsok (72 százalék) körében népszerű. Nem véletlen, hogy Mesterházy Attila és Gyurcsány Ferenc is próbál az 1994-es posztkommunista fordulat levezénylőjének „politikai örökösévé” válni. Érdekes azonban, hogy a Fidesz és a Jobbik támogatóinak egynegyede elismeri Horn Gyula érdemeit (felük nem). A teljesség kedvéért azért meg kell említeni, hogy a kérdés nem definiálja a „jó miniszterelnök” kifejezést, az érthető pragmatikus és morális értelemben is.

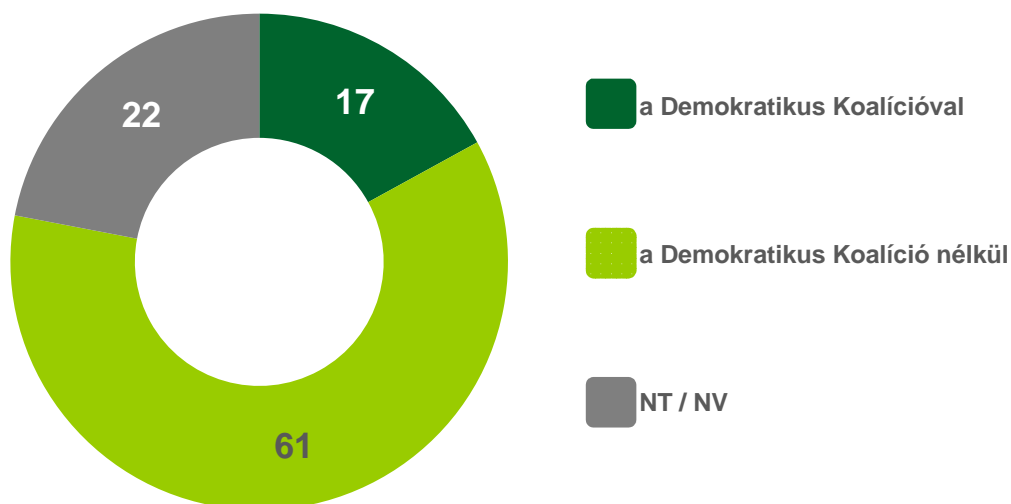
Látszólagos erősödés: Összességében az MSZP látszólagos erősödését hiba volna valódi reneszánsznak nevezni: a szocialisták erősödő szimpátiaindexé mögött nem új, hanem bátrabb támogatók állnak. Mindeközben a párt egyedüli kormányzását csak a megkérdezettek 18, az LMP-vel való koalíciójukat 27, míg egy „új baloldali párt” kormányalakítását 36 százalék támogatná, amely szinte egy az egyben megegyezik az előző őszi, azonos kérdésekben mért adatainkkal. Tovább bonyolítja a helyzetet a Gyurcsánnyal való együttműködés ügye. Érdekes, hogy míg korábban Gyurcsány igen népszerű volt az MSZP támogatói körében, ma már csak a megkérdezett MSZP-támogatók 30 százaléka szorgalmazza az együttműködést vele, 57 százaléka nem. Az MSZP azonban ezt a kérdést még nem tudta hitelt érdemlően lezárni, s ezért még sok kellemetlenséget okozhat neki.

3. ábra: Ön szerint Horn Gyula inkább jó vagy inkább rossz miniszterelnök volt?
 (összes megkérdezett körében pártszimpátia szerint)

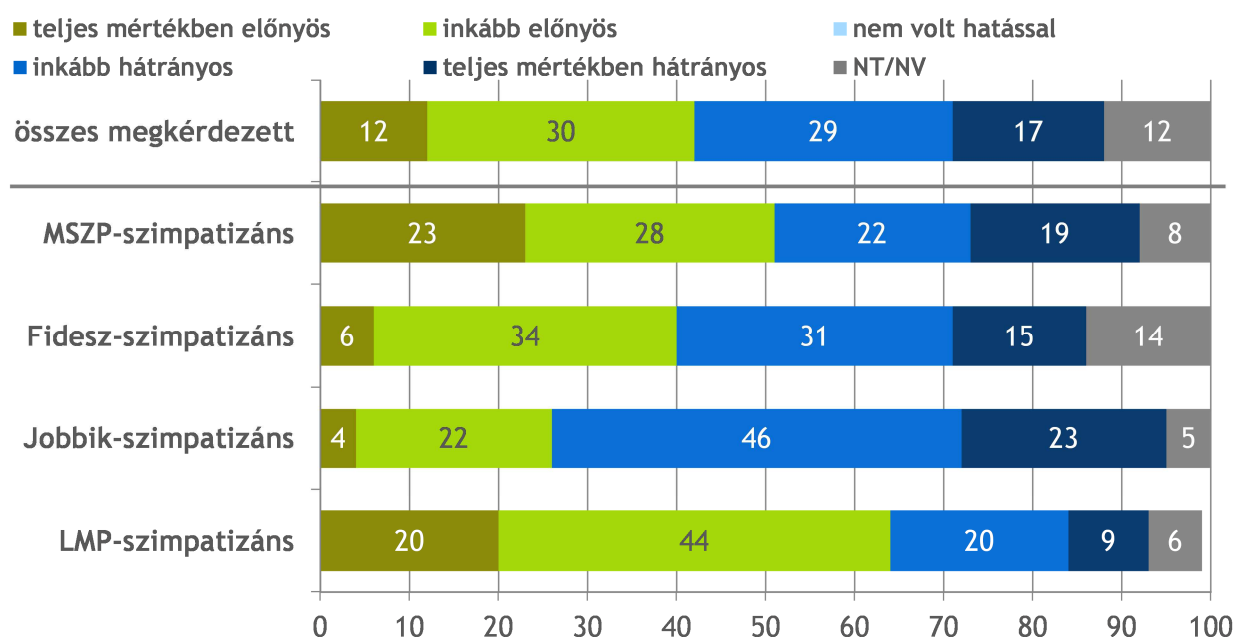
4. ábra: Kérem, mondja meg, hogy inkább egyetért, vagy inkább nem ért egyet az alábbi állításokkal! Az ország szempontjából az lenne jó, ha a következő választások után...
 (összes megkérdezett körében)

5. ábra: Ön szerint az MSZP a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalícióval vagy anélkül lehet-e sikeresebb a következő választáson?

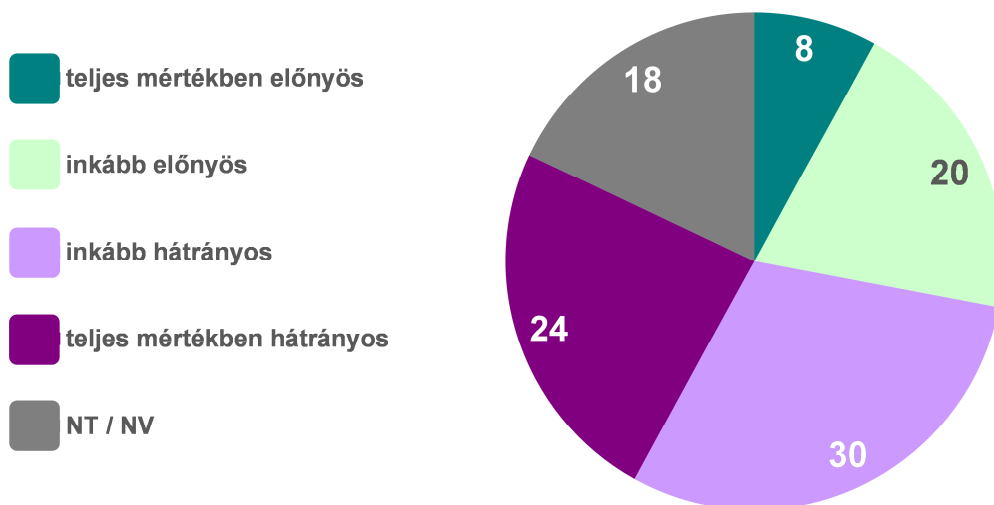
(összes megkérdezett körében)

Az EU is dönthet 2014-ben: Noha közismert, hogy a választások végkimenetelére legnagyobb hatással a gazdaság állapota szokott lenni, előfordulhat, hogy 2014-ben az európai integrációhoz való viszony legalább olyan fontos lesz. A miniszterelnök által már sokszor ismételt „európai intézményválság” állásfoglalásra készítheti a pártokat. Ebből a szempontból érdekes, hogy a Fidesz támogatóinak csak 40, a Jobbik és az MSZP szimpatizánsainak 26, illetve 51 százaléka elégedett az uniós tagsággal. Az évekkel ezelőtt még „végcélként” megjelölt euróbevezetés megítélése is jelentősen alakult: 2012 júniusában a megkérdezettek 54 százaléka úgy vélte, hogy az „az ország szempontjából” nem előnyös, s csupán 28 százalék számára jelentene előrelépést. Mindez első látásra szintén nem kedvez az EU-val minden áron jó kapcsolatokra törekvő hazai baloldal reneszánszának.

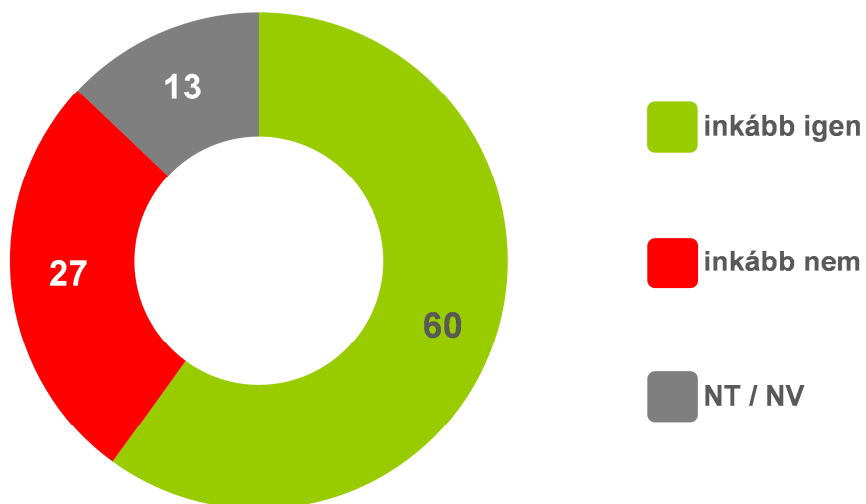
6. ábra: Ön szerint az európai uniós csatlakozás Magyarország szempontjából összességében inkább előnyös, vagy inkább hátrányos volt?

(összes megkérdezett körében pártszimpátia szerint)

7. ábra: Ön szerint inkább előnyös vagy inkább hátrányos az ország szempontjából az euró mielőbbi bevezetése Magyarországon?

(összes megkérdezett körében)

8. ábra: Ön szerint elképzelhető-e, hogy a gazdasági válság miatt szétesik az euró zóna?

(összes megkérdezett körében)

A kutatásról

Az adatfelvétel 2012. június 18-29. között készült, 1000 fő véletlenszerű kiválasztásával, a magyarországi felnőtt lakosságot kor, nem, iskolai végzettség és lakóhely szerint reprezentáló mintán. Az adatfelvétel módszere: telefonos, kérdőíves lekérdezés (CATI). Az adatok hibahatára a mintanagyságtól függően +/- 3,2 százalékos körüli.